



Novoles bo zadružno podjetje

Socialno podjetništvo Državni zbor bi moral po hitrem postopku sprejeti novelo zakona – Za zagon 740.000 evrov

LJUBLJANA – V dolenski Straži ustanovljajo prvo socialno podjetje v Sloveniji, ki bo delovalo po principih zadružništva. Zadruga Novoles ima ambiciozni načrt: obudili naj bi lokalno lesno industrijo, za to pa potrebujejo bančni kredit za zagon proizvodnje v višini 740.000 evrov.

ERIKA REPOVŽ

Zadruga Novoles nastaja iz zdravega jedra nekdanjega podjetja Novoles, ki je v stečaju od aprila 2011. Za začetek nameravajo zaposliti do 130 brezposelnih delavcev tega podjetja, pravi predsednik upravnega odbora **Dušan Jovanović**.

Z začetkom poslovanja se mudi – načrtujejo, da bi Novi Novoles že septembra zagnal proizvodnjo. Za pomoč oziroma poroštvo so namreč zaprosili podjetniški sklad, pogoj za to pa je, da podjetje delavcem prej izplača vsaj tri plače. Za začetni zagon bi potrebovali 740.000 evrov. O najemu kredita se dogovarjajo z Delavsko hranilnico, ki pa kredita za zdaj še ni odobrila, ker čaka na državno poroštvo. Največja začetna investicija bo glavni stroj za vezane plošče, ki stane 250.000 evrov, je povedal član upravnega odbora **Mitja Bukovec**. V začetnem obdobju se bo podjetje osredotočilo na proizvodnjo vezanega lesa, kar je že v prejšnjem Novolesu prinašalo dobiček. Jovanović zagotavlja, da za svoj produkt že imajo kupce; prodajali naj bi na evropske trge, predvsem v Nemčijo.

Pomoč je odobrilo tudi ministrstvo za delo

Proizvodnja se bo začela tudi s sredstvi aktivne politike zaposlovanja – ministrstvo za delo je že izdalo pozitivno mnenje za dotacijo v višini 5000 evrov na vsakega na novo zaposlenega delavca. Iz tega vira se bo nabralo od 500.000 do 600.000 evrov.

Zaposlovanje težje zaposljivih delavcev in lastniški model podjetja, ki temelji na načelih zadružništva opredeljujejo Novi Novoles kot socialno podjetje. Vsak delavec,

ki bo vstopil v zadrugo, bo vplačal svoj delež, ki mu bo pri upravljanju podjetja zagotovil en glas. To pomeni, da bo delavec v dvojni vlogi: v vlogi lastnika in v vlogi delavca. Na podlagi vplačanih deležev se med delavci delijo tudi morebitni presežki oziroma dobički.

Najbližje tej vrsti lastništva je bila v Sloveniji doslej delniška družba Domel iz Železnikov, ki je nastala z notranjim odkupom. Podjetja po principu zadrug sicer uspešno nastajajo v tujini. Slovencem so najbolj znana Italijanska, denimo trgovska veriga Coop. Največja in najštevilnejša pa delujejo v Španiji v okviru zadruga Mondragon, s sedežem v Baskiji.

Čakajo na novelo zakona o socialnem podjetništvu

Po besedah generalnega sekretarja Slovenskega foruma socialnega podjetništva **Tadeja Slapnika** je eden od največjih tveganj projekta časovna usklajenost. Državni zbor bi moral namreč po hitrem postopku sprejeti novelo zakona o socialnem podjetništvu, ki naj bi začela veljati že septembra. Novela je že v pripravi, zato pri Novolesu pozivajo vlado, da jo poslanci sprejmejo v najkrajšem možnem času. Novela bi namreč tudi zadrugam omogočila, da pridobijo državna poro-

štva, do katerih so po sedanjem zakonu upravičena le podjetja, ki so ustanovljena po zakonu o gospodarskih družbah. Kot je prepričan župan občine Straža **Alojz Knafelj**, se bo državi vložek v Novi Novoles povrnil že v enem letu.

V bistvu gre za poroštvo države prek podjetniškega sklada, je zagato pojasnil Slapnik, ki je sodeloval pri pripravi zakona. Da bi delavci lahko odkupili del podjetja v stečaju, bodo morali pri eni komercialnih bank najeti kredit. Pri banki bodo zastavili stroje in nepremičnine, ki jih bodo kupili, vendar banka potrebuje še dodatno garancijo, ki jo v imenu države lahko zagotovi banka SID ali podjetniški sklad, ki hkrati subvencionira tudi obrestno mero.

»Težava pri tem je, da to počne na podlagi zakona o podpornem okolju podjetništva, pri čemer zadruge do teh ukrepov niso upravičene. Zato je nujna novela tega zakona, ki bo zadruga izenačila s podjetji, ustanovljenimi po zakonu o gospodarskih družbah. Preden smo se za poroštvo začeli pogovarjati s podjetniškim skladom, smo za pomoč zaprosili tudi banko SID, kjer pa so poroštvo pogojevali s solastništvom večjega podjetja z vsaj 300 do 400 evrov kapitala,« je pojasnil Tadej Slapnik.



Nekdanji zaposleni v Novolesu v stečaju in strateški partnerji so se združili v delavsko zadrugo Novi Novoles, ki bo zaposlila 130 delavcev.

FOTO ZDENKA LINDIČ-DRAGAŠ